

ALS TOERIST IN EIGEN STAD

WANDELING

5

Het
Emmasingelkwadrant

EINDHOVEN
 in Beeld

VOORWOORD

‘Als toerist in eigen stad’ wil laten zien dat er in het centrum van onze stad gedurende de afgelopen twintig jaar heel veel veranderd is in de openbare ruimte. Allerlei bouwactiviteiten en bouwplannen hebben elkaar in rap tempo opgevolgd. Enerzijds staan er nu nieuwe gebouwen op plekken die twintig jaar geleden nog leeg waren. Anderzijds zijn veel bestaande gebouwen in diezelfde periode ‘herontwikkeld’: ze zijn verbouwd om een nieuwe functie te krijgen.

Eindhoven in Beeld heeft een inventarisatie gemaakt van deze veranderingen. De meest interessante ‘veranderplekken’ zijn opgenomen in een lijst. Op basis daarvan zijn er vijf wandelingen samengesteld, ieder van ongeveer één uur. Iedere wandeling voert door een deel van het centrum. Het bijbehorende wandelboekje vertelt over de veranderingen op de verschillende beschreven plekken. Foto’s uit het archief van Eindhoven in Beeld laten zien hoe het er ooit was. Speciaal voor deze wandelingen zijn veel nieuwe foto’s gemaakt.

Wij hopen dat veel Eindhovenaren aan de wandel gaan, met het boekje in de hand, als toerist in eigen stad.

Eindhoven, 1 januari 2024

De vrijwilligers van de Stichting Eindhoven in Beeld

*Alle boekjes zijn af te halen bij Eindhoven in Beeld
voor € 2,50 per stuk.*

Per set van vijf zijn de kosten € 10,-.

Openingstijden:

Elke werkdag van 11 tot 16 uur.

Het is ook mogelijk de boekjes te downloaden via onze website.

*Mocht u geen toegang krijgen via de QR-
code:*

*[www.eindhoveninbeeld-expo.nl/
stadswandeling/](http://www.eindhoveninbeeld-expo.nl/stadswandeling/)*

ALS TOERIST IN EIGEN STAD

We komen allemaal wel eens in het centrum. De een wat vaker dan de ander. Om er te winkelen, op weg naar het station of het stadhuis, op zoek naar een café of een terras. Daarbij nemen we meestal niet de tijd om te kijken naar veranderingen in het straatbeeld. Waarom zouden we ook: een straat verandert niet van de ene op de andere dag.

Maar het is zoals bij iemand die we dagelijks zien: van dag tot dag verandert er niet zoveel. Pas als we zo iemand langere tijd niet gezien hebben, merken we ineens dat hij/zij toch wel veranderd is. Laten we ons eens voorstellen dat we niet als vaste bezoeker door het centrum lopen, maar als een toerist. Zo'n toerist kijkt anders om zich heen. Laten we ons eens voorstellen dat deze toerist hier twintig jaar geleden voor het laatst rondgelopen heeft. Hij/zij zou verbaasd rondkijken naar alle veranderingen: bijvoorbeeld in de Nieuwe Emmasingel of in de Smalle Haven.

Vijf wandelroutes willen de 'toerist' hierbij helpen. Elke wandeling is beschreven in een boekje. Ieder boekje bevat een plattegrond met de route, en natuurlijk foto's van en verhalen over al die veranderingen.

De vijf wandelingen zijn:

- 1 De binnenstad
- 2 Het stationsgebied en DOMUSDELA
- 3 De Smalle Haven en de Stratumsedijk
- 4 De Bergen
- 5 Het Emmasingelkwadrant

Alle wandelingen beginnen op het voorplein van de Catharina-kerk.

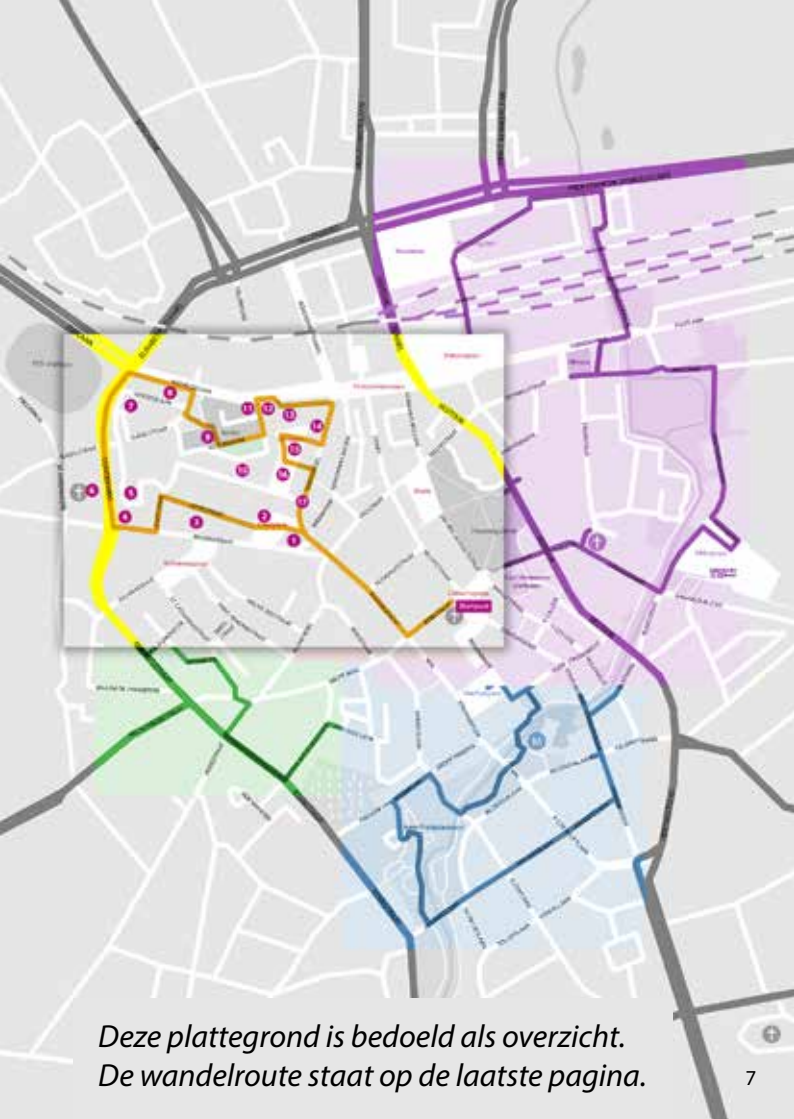
De tekst in de wandelboekjes bevat veranderingen in het straatbeeld tot 1 januari 2024.

Per wandeling is een routeboekje beschikbaar met beschrijvingen en foto's van ieder van de stops onderweg.

De route van deze wandeling staat op de laatste pagina van dit boekje.

Vanaf het voorplein van de kerk lopen we naar het eerste punt dat in dit boekje beschreven wordt. Daartoe via de Kerkstraat tot aan het kruispunt Kerkstraat/ Keizersgracht/Grote Berg lopen. Daar rechtsaf over de Keizersgracht in de richting van de Regent. Aan de voet van de Regent begint de beschrijving in dit boekje.

*Deze plattegrond is bedoeld als overzicht.
De wandelroute staat op de laatste pagina.*

Het Emmasingelkwadrant omvat het gebied dat begrensd wordt door de Willemstraat, de Vonderweg, de Mathildelaan en de Emmasingel. Vrijwel het gehele gebied stond ooit vol met fabrieken en kantoren van Philips. In 2023 is de herontwikkeling flink gevorderd maar er zal nog heel wat gebouwd gaan worden.

1 DE REGENT

Foto EiB 1484: De Regent in aanbouw (1988).

De Regent is gebouwd in 1995. In 2020 vallen er een paar tegels uit de gevel: geen grote schade, maar wel een teken dat de eerste Eindhovense woontoren inmiddels 25 jaar oud is. In 2021 worden netten tegen de gevel bevestigd om ongelukken te voorkomen.

Foto EiB 53109: Vangnetten tegen de gevel van de Regent (2021).

Maar al snel blijkt dat het om een miljoenenklus gaat: de buitenkant van de gevels moet volledig vervangen worden.

De vraag is wie dat gaat betalen. De vereniging van eigenaren vindt het de verantwoordelijkheid van de bouwer. Maar die beroept zich erop dat de garantieperiode verstreken is: de bouwer kan juridisch gezien niet aansprakelijk gesteld worden. In de tweede helft van 2023 is men begonnen met het herstel.

We lopen rechts langs de Regent naar het Clausplein, dat achter de Regent ligt.

2 CLAUSPLEIN

Foto EiB 17062 (detail): Het stenige Clausplein tussen Regent en Witte Dame (2006).

We komen bij het pleintje aan de voet van de Regent: het Clausplein. Jarenlang was het een stenig plein met wat zitbanken, maar in 2020 is het succesvol vergroend.

Scan deze QR-code voor een korte film over de opening van het vergroende Clausplein:

Het is een klimaatbestendiger plein geworden. Onder het plein is een wateropslagsysteem aangelegd.

Foto EiB 53471 (): Het vergroende Clausplein.*

We lopen over het Clausplein in de richting van de trap (5 treden/parallel aan de Willemstraat) die leidt naar het voetpad 'Lichtstraat', dat tussen de gebouwen van het Regentekwartier doorloopt.

3 HET REGENTEKWARTIER

Het Regentekwartier is het eerste nieuwbouwproject binnen het Emmasingelkwadrant: een serie woongebouwen op de plaats van de gesloopte Philipskantoren aan de Willemstraat. Het gehele complex omvat 466 appartementen, deels huur, deels koop. In plaats van de Philipskantoren is hier in de directe omgeving

Foto EIB 8789: De Willemstraat met rechts het Wilhelminaplein en links de bebouwing voordat het Regentekwartier hier gebouwd werd (1950).

van de binnenstad een woonbuurt gerealiseerd. De gemeente streefde hier naar een hoogwaardige architectuur en inrichting van de openbare ruimte.

Foto EiB 53472 (): Deel van de woongebouwen in het Regentekwartier.*

We lopen rechtdoor tussen de woongebouwen, halverwege tussen de gebouwen 'Jonkheer' en 'Markies' door. Aan het einde: trap af en linksaf slaan. Aan de overzijde van de straat zien we de achterkant van het voormalige kantoor van Woonbedrijf.

4 VOORMALIG KANTOOR WOONBEDRIJF

Opvallend zijn de 'containers' die tegen de achterkant van dit vroegere kantoor aangebouwd zijn. Dit gebeurde bij de herontwikkeling van het pand tot appartementencomplex. Deze 'space-boxen' werden eerder (2005 - 2016) gebruikt op het TU/e-terrein als woonunits voor studenten. Het waren afzonderlijke gemeubelde ruimtes met eigen keukentje en douche.

Foto EIB 33946: Het vroegere kantoor van een wooncorporatie op de hoek Willemstraat/Vonderweg.

We lopen door tot aan de Willemstraat, hier gaan we rechtsaf tot aan het kruispunt met de Vonderweg.

Op de hoek van de Willemstraat/ Vonderweg is het voormalige kantoor van Woonbedrijf herontwikkeld tot appartementengebouw. Op de hoek van het gebouw zijn ook 'spaceboxen' opgestapeld. Het idee van het gebruik van containers is misschien ingegeven door de verwachting dat in de nabije toekomst dit pand moet plaatsmaken voor nieuwbouw als onderdeel van het Emmasingelkwadrant.

Foto EiB 53473 (): De nieuwbouw op de hoek Willemstraat/Vonderweg.*

Diagonaal tegenover dit pand staat het verzorgingshuis Vonderhof, waar in 2021 een DAFje boven op de entree geplaatst is. De iconische personenauto uit 1969 moet dienen als herkenningspunt in een dementievriendelijke buurt.

We lopen daar niet naar toe, maar slaan rechtsaf de Vonderweg in. We lopen 100 meter de Vonderweg in.

*Het gebouw HCZ aan de Vonderweg
(Bron: Collectie RHCE/Collectie Gemeente Eindhoven).*

Aan de rechterhand zien we nu een grote lege vlakte. Tot halverwege 2021 stond hier het 'karkas': het restant van het voormalige Philipskantoor HCZ. Dat betonnen skelet heeft hier meer dan tien jaar gestaan. Philips vertrok en de koper van het pand heeft zich destijds rijk gerekend. Maar het werd een lijdensweg. Het lege gebouw wordt gekraakt en de bewoners veroorzaken tonnen schade bij hun vertrek in 2010.

Om nieuwe bewoning te voorkomen wordt het gebouw gestript tot het betonnen karkas. De projectontwikkelaar wil er in 2013 350 stu-

*Scan deze QR-code voor
een korte film over de sloop
van het HCZ-kantoor:*

Foto EiB 54684 (): De restanten na de sloop.*

denten gaan huisvesten. Dat idee verdwijnt in een la. Dan valt het besluit tot sloop van het restant. Vanwege economisch magere jaren schuift ook dat plan op de lange baan. Dus blijft het karkas al die jaren staan (Zie foto EiB 53474 op de website). In 2021 wordt het uiteindelijk gesloopt. De plannen voor de nieuwe invulling van het gebied voorzien in de bouw van twee of drie hoge woongebouwen op deze plek.

Vanaf dezelfde plek kijken we naar de overkant van de Vonderweg.

Aan de overkant van de Vonderweg zien we de achterzijde van de Steentjeskerk. Hoewel deze voormalige kerk geen onderdeel is van het Emmasingelkwadrant staan we hier toch even stil bij dit bijzondere gebouw. Terugkijkend op de afgelopen 20 jaar valt hier op dat er in die tijd eigenlijk helemaal niets gebeurd is: alle ideeën die er waren zijn tot nu toe op niets uitgelopen.

Foto EiB 19345: De achterzijde van de Steentjeskerk (1978).

De kerk werd gebouwd tussen 1917 en 1919. Vervolgens na slechts 50 jaar gesloten voor de katholieke eredienst. Wat te doen met dit bijzondere gebouw? In 1984 trok het Museum Kempenland erin. Het museum richtte zich op regionale kunst en cultuur.

Foto EiB 53475 (): De toren van de Steentjeskerk.*

Ondanks de bevoegenheid van directeur Peter Thoben kwamen er te weinig bezoekers. Het museum moest in 2012 uit het gebouw vertrekken. In 2013 regelen de gemeente en het bedrijf van tegelhandelaar Kolen de verkoop van de Steentjeskerk. Maar de overdracht heeft tot op heden niet plaatsgevonden omdat de koper en de gemeente het niet eens zijn over het toekomstig gebruik van het gebouw. Kolen eist na al die jaren dat de gemeente het gebouw alsnog aan hem overdraagt.

In 2021 heeft de gemeente de bruikleenovereenkomst opgezegd en de sleutel teruggeëist. De rechter heeft bepaald dat Kolen de sleutel moet teruggeven. Maar het juridische gevecht over wat er

met het gebouw gaat gebeuren duurt onverminderd voort. Intussen staat het gebouw al jaren te verpieteren, terwijl het door de toegepaste natuursteen juist zo'n bijzonder uiterlijk heeft. Voorbijgangers die omhoog kijken naar de prachtige kerktoren zouden zich zomaar in de omgeving van een oude kerk in een Frans dorpje kunnen wanen.

Verder door de Vonderweg lopen tot aan het Temporary Art Centre.

7 TEMPORARY ART CENTRE

Foto EIB 5064: Deze tekst op de muur van het TAC is al lang verdwenen (2006).

Verderop aan de Vonderweg vinden we de ingang van het Temporary Art Centre (TAC), dat zich jaren geleden gevestigd heeft in de voormalige Philips personeelswinkel. De zijgevel van dat deel van het gebouw werd in 1996 voorzien van een tekst (zie bovenstaande foto) die herinnerde aan de foto van het Vietnamese meisje (ze heette Kim Phuc, maar op de gevel werd ze 'X' genoemd) vluchtend voor een Amerikaanse napalmaanval. De tekst is lang geleden verwijderd. Nu (2024) prijkt er een pauw op deze gevel. Deze gevel zal met de achterliggende bebouwing verdwijnen. Op die plek zal straks de gevel met de balkons te zien zijn die afgebeeld staat op onderstaande afbeelding, die begin 2022 in het Eindhovens Dagblad stond. Daarachter zien we het witte blok van een 'tussengebouw' en vervolgens een impressie van de hoge Victoriatoren.

*Afbeelding van de toekomstige bebouwing bij het TAC
(bron: www.tac.nu/sneak-peek-nieuwbouw).*

Foto EiB 53476 (): Detail van de ingang van het TAC.*

Even verderop aan de Vonderweg is de ingang te zien van het Temporary Art Centre. In de plannen voor het Emmasingelkwadrant was aanvankelijk geen plaats voor het TAC; dat zou gesloopt worden. De gemeenteraad stak daar in 2017 een stokje voor om het historische pand én de functie van ateliergebouw te behouden. Samenwerking met ontwikkelaar Focus Real Estate maakt het mogelijk het gebouw te renoveren door nieuwbouw toe te voegen.

We lopen verder tot aan het kruispunt met de Mathildelaan. Daar rechtsaf.

Foto EiB 30587: Zo zag de Ventoseflat er ongeveer honderd jaar geleden uit.

Op de hoek van de Vonderweg/Mathildelaan staat de Ventoseflat al weer enkele jaren te pronken in haar gerenoveerde toestand. Ook dit gebouw heeft jaren moeten vrezen voor de sloophamer. Vanwege de bijzondere bouwstijl (Amsterdamse School) krijgt het pand in 2003 de status van gemeentelijk monument. Het is oorspronkelijk gebouwd als sigarenfabriek (Firma F. van Gardinge), die in 1923 failliet is gegaan. De exploitatiemaatschappij Ventose verbouwde het pand toen tot een wooncomplex. Vandaar de huidige naam. Zie het tegeltableau op de voorgevel.

Foto EiB 53478 (): Het tegeltableau op de voorgevel van de Ventoseflat, bij nr. 17.*

In 2010 renoveert de gemeente het gebouw. Maar tegelijkertijd besluit diezelfde gemeente om alle plannen met betrekking tot het gebied achter de Ventoseflat (het Emmasingelkwadrant) te stoppen. De economische situatie van dat moment gooit ook hier roet in het eten.

Na de Ventoseflat rechtsaf de Gagelstraat inlopen tot aan trapje links met vijf treden. Trapje op, doorlopen naar ingang van het gele gebouw. Mensen met een rollator of scootmobiel kunnen rechts om het gebouw heen naar de voorkant van de Jumbo.

9 EX-PHILIPS LIGHTING

Foto EiB 35029: Op deze foto links het vroegere Philips Lighting (2014).

We staan hier voor het voormalige hoofdkantoor van Philips Lighting. Dat komt in 2012 leeg te staan na het vertrek van Philips. De ombouw tot appartementencomplex gebeurt pas als de projectontwikkelaars Foolen en Reijs het pand kopen en voortvarend aan de slag gaan. Het wordt in 2015 gestript: het “lelijke kantorendje” wordt verbouwd tot een “woondroom”. Een deel van de appartementen wordt verhuurd aan ‘short stay’-bewoners.

We gaan hier naar binnen, na de deur meteen rechtsaf en aan het einde van de gang het gebouw weer verlaten. Mocht binnendoor niet mogelijk zijn, dan even terug en om het gebouw heen lopen, onder langs het terras. We kijken dan uit over het middenterrein met een tijdelijk tuintje in het midden (zie foto).

Foto EiB 54690 (): Het toekomstige Victoriapark. Vroeger stond hier ook het Philips Lighting Application Centre dat afgebrand is in 2023.*

Het Eindhovens Dagblad meldt in december 2021 het nieuws over het standbeeld van Gerard Philips: “Meneer Frits kijkt alweer bijna vijftien jaar uit over de Markt in Eindhoven. Het standbeeld van Anton Philips is er al meer dan zeventig jaar. Maar nu komt er eindelijk ook een beeld van zijn broer Gerard, de grondlegger van het Philipsconcern”.

Het beeld zelf is misschien een beetje te enthousiast: het is zo groot dat je er zelfs doorheen kunt lopen: zeven meter hoog en acht meter breed. Het komt te staan in het Victoriapark, het nog aan te leggen plantsoen te midden van alle gebouwen tussen de Vonderweg en de Emmasingel. Philips schenkt dit beeld aan de

Foto EIB 54685 (): Het beeld van Gerard Philips.*

stad ter gelegenheid van het 130-jarig bestaan van het bedrijf. Het is ontworpen door Andreas Hetfeld uit Nijmegen. Philips en de kunstenaar hebben het beeld onthuld op 15 mei 2023, de oprichtingsdatum van Philips in 1891.

Het is nog onduidelijk wanneer het beeld in het Victoriapark geplaatst zal worden. Voorlopig heeft het een plekje gekregen tegenover het NS-station "Strijp-S".

We blijven nog even op dezelfde plek staan om een idee te krijgen hoe het er hier in de toekomst uit gaat zien.

Foto EiB 14268: Het nu onherkenbare middenterrein tussen Mathildelaan (boven) en Willemstraat (onder) in de Philipstijd (1983).

We staan op het terras van gebouw Victoria (zie illustratie op pagina 30). We kijken hier uit over een gebied dat de komende jaren volledig op de schop gaat. Nu zien we recht vooruit een tijdelijk tuintje dat door de bewoners aangelegd is. Een van de sfeerbepalende elementen in de plannen voor dit gebied is het bovengronds brengen van het riviertje de Gender. Vanwege de wateroverlast die het vroeger veroorzaakte is het destijds in een grote rioolbuis weggestopt. Al in 2004 wilde men het riviertje weer laten stromen. Zo zou een groen gebied gaan ontstaan tussen de verschillende bouwprojecten. Deze plannen worden in 2010 stopgezet. Maar sinds 'de markt weer aantrekt' worden ze

weer uit de
bureaula ge-
trokken. Het
moet leiden
tot een mooi park tussen de appartementengebouwen.

*Scan deze QR-code voor een korte film
over de ontwikkeling van het Victoria-
park in het Emmasingelkwadrant:*

Achter de Ventoseflat is nu de Victoriatoren ingetekend: 450 appartementen in een 92 meter hoge woontoren. En aan de

*Illustratie van de toekomstige situatie van het Emmasingelkwadrant
Bron: www.diederendirrix.nl/en/projecten/emmasingelkwadrant.*

Vonderweg, in plaats van het nu gesloopte karkas, twee of drie kleinere woontorens. Daartussendoor gaat de Gender weer door het gebied stromen. Het park gaat de naam 'Victoriapark' krijgen. Het is vernoemd naar het vroegere Victoriahotel, dat in 1929 geopend werd op de plaats waar nu de Vonderweg uitkomt op de Mathildelaan.

Eind 2021 blijkt dat de bouw van de Victoriatoren vertraging oploopt, net als andere bouwprojecten in de stad. Voormalig wethouder Torunoglu legt uit dat lopende bezwaarprocedures daar de oorzaak van zijn. Hij noemt het een klap in het gezicht van de woningzoekenden. Hij erkent dat iedereen het recht heeft om bezwaar te maken, maar wijst erop dat zo "een hele kleine groep" vanuit eigenbelang de bouw tegenhoudt.

We lopen links voor de Jumbowinkel langs, helling naar beneden naar de hoek van het gebouw. Daar linksaf. Aan de overkant van het straatje zien we de ingang van de parkeergarage van het Inntelhotel Art Eindhoven. Daartegenover (dus aan onze linkerhand) staat de Onyxtoren.

Foto EiB 15697: Het vroegere Philips Lighting, nog zonder Onyx-toren.

Tegenover de P-inrit van het hotel staat Onyx, een woontoren die gebouwd is tussen 2017 en 2019, tegelijkertijd met de herontwikkeling van Philips Lighting. De bouw van deze woontoren vormde het begin van de tweede generatie hoogbouw in het centrum, na de economische recessie rond het jaar 2008. Hij staat wat dicht tegen de andere gebouwen, maar de bouw ervan moest de inkomsten opleveren om de herontwikkeling van Philips Lighting te kunnen bekostigen.

Foto EiB 53479 (): Diagonale kijk op het vroegere Philips Lighting en de Onyx-toren.*

Aangekomen bij de Mathildelaan gaan we rechtsaf.

12 INTEL HOTEL ART EINDHOVEN

Foto EiB 10404: Het Lichttorencomplex nog zonder het Inntel Arthotel (2006).

(N.B.: Deze foto is genomen vanuit een perspectief dat tegengesteld is aan de looprichting; we lopen van achter naar voren door deze foto)

Het hotel is gevestigd in een deel van het voormalige Philips-kantoor (het laatste stuk van het witte kantoorgebouw met het vierkante torentje op foto 10404), waaraan een stuk nieuwbouw toegevoegd is.

Foto EiB 53480 (): De voorkant van het Inntel Arthotel.*

Het Inntel Arthotel heeft 225 kamers die allemaal verschillend ingericht zijn: een mix van kunst, design en antiek. Maar in 2020 blijkt dat ook een dergelijk modern hotel het moeilijk heeft om tot een sluitende exploitatie te komen.

Verder over de Mathildelaan. Voorbij het hotel aan de binnenkant van het hek verder lopen tot aan het Oystermonumentje. Mensen met een rollator of scootmobiel kunnen aan de buitenkant van het hek verder lopen.

13 HET OYSTERMONUMENT

Foto EiB 16060: De Demer na het ruimen van het puin van het Sinterklaasbombardement (1947).

In 2011 wordt een monumentje onthuld ter nagedachtenis aan de ongeveer 150 burgerslachtoffers van het Sinterklaasbombardement in 1942. Deze 'Operation Oyster' bracht niet alleen veel schade toe aan de Philipsfabriek die nu plaats biedt aan honderden appartementen. Veel van de Britse bommen troffen ook andere doelen: woningen en winkels in het centrum, vooral op de Demer, tot aan het oude Binnenziekenhuis toe.

Het Oystermonument (ontwerp van Peter Nagelkerke) is een bronzen beeld in de vorm van een

Scan deze QR-code voor een korte film over het Oystermonument:

Foto EiB 53481 (): Detail van het Oystermonument.*

geopende oester die binnenin het gebombardeerde stadsbeeld van Eindhoven laat zien.

Aan de binnenzijde van het hek verder lopen tot voor de Lichttoren.

14 DE LICHTTOREN

Foto EiB 9277: Een oude opname die laat zien waarom dit gebouw de 'Lichttoren' heet (1930).

Dit voormalige Philips-kantorencomplex bestaat uit de Lichttoren met een lange vleugel aan de Mathildelaan (waar we nu voor staan) en een korte vleugel aan de Emmasingel. Ook deze panden hebben een roerige geschiedenis achter de rug in de afgelopen jaren. In 1998 geeft Philips aan het hele complex te willen verkopen. De gemeente eist van eventuele kopers dat de Lichttoren zelf ongeschonden blijft bestaan als een van de iconen van de stad. Het wordt een moeizame zoektocht naar een nieuwe functie. In 2003 volgt de doorbraak: woningstichting Trudo koopt het complex.

De kantoorruimtes worden omgebouwd tot appartementen maar er zou ook ruimte moeten komen voor een culturele instelling. Uiteindelijk komt er toch een hotel aan de Emmasingel-kant. In de Lichttoren zelf komen luxe lofts, maar het blijft lastig om voor het bovenste deel van de toren een goede functie te vinden.

Scan deze QR-code voor een korte film over de Lichttoren tijdens GLOW 2018:

Foto EiB 53482 (): De combinatie van Lichttoren en Blob, gezien vanaf de Blob.*

Sinds de komst van de Blob aan de overzijde van de Emmasingel is de combinatie Lichttoren/Blob een iconisch beeld van de stad geworden. De beide gebouwen vormen samen een combinatie van twee architectonische objecten waarin creativiteit bij de één en rationaliteit bij de ander de boventoon voert.

We lopen onder langs de Lichttoren naar rechts over de Emmasingel.

15 EERSTE HOOFDKANTOOR PHILIPS

Foto EiB 24316: De Philipsfabriek aan de Emmasingel gaat uit (1960).

Het eerste hoofdkantoor van Philips is nog net zichtbaar op foto 24316: bovenin rechts van de stadsbus. Dat gebouw is daar blijven staan tot 1995. Pal ernaast lag een van de toegangspoorten tot het Emmasingelcomplex: poort C volgens de aanduiding van vóór de Tweede Wereldoorlog. Later zijn daar andere poorten bijgekomen. De foto op pagina 40 (uit 1960) toont het dagelijkse tafereel aan het einde van de werkdag: de grote aantallen werknemers op weg naar huis, de meesten op de fiets, een enkeling per auto.

Foto EiB 53483 (): De toegang tot de parkeergarage onder het Lichtplein*

Later is het hoofdkantoor verhuisd naar een groter pand aan de overkant van de Emmasingel, het gebouw linksboven op de foto. Dat gebouw (waarvan de opvolger eerst de naam 'Bruine Heer' kreeg en daarna 'De Admirant') was in 1927 opgeleverd.

Op de plek van het eerste hoofdkantoor ligt nu de toegangsroute naar de parkeerkelder onder het Lichtplein. Bovendien gebruiken de studenten van de Design Academy (gevestigd bovenin de Witte Dame) deze plek als fietsenstalling.

*Na de kapperszaak Peetom rechtsaf, tussen de
geparkeerde fietsen door.*

Meteen na het gebouw aan de linkerhand naar links.

We lopen het Lichtplein op.

Foto EiB 16813: Herbouw van de Philipsfabrieken na de oorlog (1946).

De gebouwen aan de linkerkant van het Lichtplein vormen samen 'De Witte Dame'. Het was destijds een van de eerste vormen van grootschalige herontwikkeling. Maar een evaluatie (in 2005) van de nieuwe inrichting van de Witte Dame leidde tot de conclusie dat de verwachtingen niet voldoende waargemaakt zijn. De diverse functies (bibliotheek, Design Academy) zijn van buiten te weinig zichtbaar. Er dient dus nog het een en ander te gebeuren om de Witte Dame optimaal te laten functioneren.

Foto EiB 53484 (): Het Lichtplein, met aan de rechterkant het oude Philipsgebouw LAC.*

Het Lichtplein zelf wordt als sfeerloos ervaren: een stenige omgeving met een tribune-achtige verhoging waar zich nu alleen maar zwerfvuil verzamelt. Aan de rechterkant van het Lichtplein stond het Light Application Centre, het laatste Philipsgebouw in dit gebied. Het zou afgebroken worden, maar dat hoeft niet meer: brand heeft het gebouw volledig verwoest.

Achteraan op het Lichtplein gaan we linksaf onder de Witte Dame door, tussen de fietsenstalling door naar de Emmasingel.

Foto EiB 36340: De Emmasingel in 1928. We kijken in de richting van de Willemstraat. Aan de linkerkant van de straat de bruggetjes over de stadsgracht/de Gender.

In 2022 is men begonnen met de aanpassing om van de Emmasingel, een deel van de westelijke binnenring, een groene stadsboulevard te maken met een maximumsnelheid van 30 km/u, net als de Vestdijk. Extra oversteekplaatsen moeten er voor zorgen dat het Victoriapark echt bij de rest van de binnenstad gaat horen.

Foto EiB 53879 (): Emmasingel anno 2023.*

We lopen over de Emmasingel richting De Regent. Vanaf de Regent lopen we terug over de Keizersgracht (dit stuk is beschreven in het boekje van wandeling 1) tot aan het kruispunt met de Kerkstraat. Daar linksaf terug naar de Catharinakerk. Daar eindigt deze wandeling.

Vanaf het Catharinaplein kunnen nog vier andere wandelingen gemaakt worden door andere delen van het centrum van Eindhoven.

*Het is ook mogelijk om rondgeleid te worden door een gids.
U kunt zich dan individueel of als groep aanmelden op:
rondleidingen@eindhoveninbeeld.com*

*De wandeling start om 11.00 uur vanaf het voorplein van de
Catharinakerk en duurt ongeveer één uur.*

*Aan de wandelingen kunnen maximaal 10 personen
deelnemen. De kosten bedragen € 5,- per deelnemer.*

*Kijk voor de routes, data en tijden op:
[www.eindhoveninbeeld-expo.nl/
stadswandeling/](http://www.eindhoveninbeeld-expo.nl/stadswandeling/)*

Naast deze wandelingen heeft Eindhoven in Beeld ook een ander project georganiseerd: "De Parels van Eindhoven".
Voor meer informatie hierover ga naar parels040.nl

COLOFON

Dit boekje is een uitgave van Eindhoven in Beeld ©

Met dank aan:

Gemeente Eindhoven (drukwerk)

Studio 040 (filmmateriaal)

Betrokken vrijwilligers van Eindhoven in Beeld:

Rob van Brunschot (teksten)

Hetty de Groot (alle foto's met (*))

Hans Michels (taalcorrectie)

John Muermans (film/video)

Marjolein Versfeld (ontwerp boekjes)

Stichting Eindhoven in Beeld

Gasfabriek 4

5613 CP Eindhoven

tel.: (040) 2116072

info@eindhoveninbeeld.com

www.eindhoveninbeeld.com

Stationsplein

VESTDIJK

HERMANUS BOEKSTR.

18 septemberplein

Markt

DEMER

NIEUWE EMMASINGEL

EMMASINGEL

VRUSTRAAT

MAXIMAHOF

RECHTESTRAAT

HOOGHUISSTRAAT

Catharinaplein

Startpunt

+

KEIZERSGRACHT

BERGSTR.

EINE BERG

HEILIGE GEESTRAAT

PRINS HENDRIKSTRAAT

SMITSSTRAAT

ST. CATHARINASTRAAT

EGMONDSTRAAT

M

WILLEMSTRAAT

Wilhelminaplein

LICHTSTRAAT

LICHTSTRAAT

VONDERWEG

LAGESTRAAT

GAGELSTRAAT

MATHALDELAAN

VENTOSELAAN

Jumbo VICTORIAPARK

Lichtplein

TUNNEL

ELISABETH

LAAN

on

